ताँजाकोट गाउँपालिका

ताँजाकोट राजपत्र

खण्ड :०६ संख्या : १३ प्रकाशितमिति : २०७९/११/०३

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम ताँजाकोट गाउँपालिकाको गाउँसभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्व साधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ।

भाग–०१

भाषा, संस्कृति र ललितकला संरक्षण र विकास ऐन २०७९

प्रस्तावनाः बहुजातिय बहुभाषिक र बहुसाँस्कृतिक ताँजाकोट गाउँपालिका भित्र भाषा,सँस्कृति र ललितकलाको संरक्षण, सम्वर्द्धन एव सबै क्षेत्रको विकास गर्न वा ञ्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम ताँजाकोट गाउँ सभाले ऐन बनाएको छ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक १. संक्षिप्त नाम (१) यस ऐनको नाम भाषा, संस्कृति र ललितकाला संरक्षण र विकास ऐन २०७९ रहेको छ।

(२) यो ऐन तुरुन्तप्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा** : विषयवा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा

(क) "गाउँसभा"भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिकाको गाउँसभालाई सम्झनु पर्दछ।

(ख) "समिति"भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठन भएको समिति सम्झनु पर्छ।

(ग) "तोकिएको वातोकिएबमोजिम"भन्नाले यस ऐन अन्तगर्त बनेका नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ।

(घ) "गाउँपालिका"भन्नाले ताँजाकोटगाउँपालिका सम्झनु पर्छ।

(ङ) "कार्यपालिका"भन्नाले ताँजाकोट गाउँकार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ।

(च) "अध्यक्ष"भन्नाले ताँजाकोटगाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ।

(छ) "उपाध्यक्ष"भन्नाले ताँजाकोटगाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ।

(ज) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ।

(झ) "ललितकला" भन्नाले चित्रकला, मूर्तिकला, लोककला, हस्तकला, शिल्पकला, वास्तुकला र अन्य सृजनात्मककला सम्झनु पर्छ।

(ञ) "कोष"भन्नाले दफाबमोजिमको संरक्षण र विकास कोष सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद-२

भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास गर्नका लागि गाउँपालिका स्तरीय समिति गठन तथाकाम, कर्तव्य र अधिकार

३. **भाषा, संस्कृति र ललितकला संरक्षण र विकास समिति** : (१) गाउँपालिकाको भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास गर्न एक गाउँपालिकास्तरीय व्यवस्थापन समिति रहनेछ।

(२) **समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :**

(क) गाउँपालिकाअध्यक्ष - संयोजक

(ख) उपाध्यक्ष- सदस्य

(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य

(घ) विषयगत समितिका संयोजकहरु - सदस्य

(ङ) गाउँपालिकाको अध्यक्षले मनोनित गरेको भाषा,संस्कृति र ललितकला सम्बन्धि ज्ञान भएको सामाजिक क्षेत्रको व्यक्ति एक जना महिला सहितव्यक्ति २ जना-सदस्य

(च) सम्बन्धित शाखाको प्रमुख- सदस्य सचिव

४. **समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा समितिको बैठक बस्नेछ।

(२) समितिको सदस्य सचिवले समितिको बैठक वस्ने मिति, समय र स्थानतोकी बैठकमा छलफल हुने विषयसूची सहितको सूचना बैठक बस्ने समय भन्दाचौबीस घण्टा अगावै सदस्यले पाउँने गरी पठाउँनु पर्नेछ।

(३) समितिका पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

(४) समितिको बैठक संयोजकको अध्यक्षतामा बस्नेछ।

(५) समितिको निर्णय बहुमतद्धारा हुनेछ र मत बराबर भएमा संयोजकले निर्णाय कमति दिनेछ।

(६) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकायवा संस्थाका प्रतिनिधि र विज्ञलाई बैठकमा आमान्त्रण गर्न सक्नेछ।

(७) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(८) समितिको निर्णय सदस्य सचिवले प्रमाणित गरी राख्नेछ।

५. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) भाषा, संस्कृति र ललितकला संरक्षण र विकासका लागि नीति, कानून, मापदण्ड निर्माण गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने,

(ख) गाउँसभाबाट स्वीकृत नीतितथा योजनाको अधिनमा रहि भाषा, संस्कृति र ललितकला संरक्षण र विकासकालागि योजनाअनुसार बजेटको व्यवस्थापन गरी कार्यक्रमलागू गर्ने गराउँने ,

(ग) अनुगमन र नियमनगर्ने गराउँने,

(घ) पुरातत्व, प्राचीन स्मारक तथा संग्रालयको संरक्षण, सम्भार र प्रवर्द्धन र विकास गर्ने गराउँने ,

(ङ) परम्परागत जात्रा तथा पर्वको सञ्चालन र व्यवस्थाप नगर्ने गराउँने ,

(च) जात्रा तथा पर्वको सञ्चालन र व्यवस्थापनका लागि अनुमति दिने दिन लगाउँने ,

(छ) प्रचलित कानून विरुद्धका कुरीति तथा कुसंस्कार विरुद्ध सामाजिक परिचाल नगर्ने गराउँने,

(ज) आन्तरिक र बाह्रय पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न भ्रमणको आयोजनागर्ने गराउँने,

(झ) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धि अन्य कार्य गर्ने गराउँने ।

परिच्छेद-३

वडा स्तरीय समितिको गठन तथाकाम, कर्तव्य र अधिकार

६. **वडा स्तरीय भाषा, संस्कृति र ललितकला संरक्षण र विकास समिति** : (१) गाउँपालिकाको प्रत्येक वडामा एक वडा स्तरीय समिति रहनेछ ।

(२) वडा स्तरीय समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछः

(क) वडा अध्यक्ष संयोजक

(ख) वडा सदस्यहरु सदस्य

(ग) भाषा, संस्कृति र ललितकला सम्बन्धि ज्ञान भएको संयोजकले तोकेको एक जना सदस्य

(घ) वडा सचिव सदस्य सचिव

(३) उपदफा (२) को समितिको बैठक सम्बन्धीव्यवस्था संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा समितिको बैठक बस्नेछ ।

(४) समितिको सदस्य सचिवले समितिको बैठक वस्ने मिति, समय र स्थानतोकी बैठकमा छलफल हुने विषय सूची सहितको सूचना बैठक बस्ने समय भन्दा चौबीस घण्टा अगावै सदस्यले पाउँने गरी पठाउँनु पर्नेछ।

(५) समितिका पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

(६) समितिको बैठक संयोजकको अध्यक्षतामा बस्नेछ।

(७) समितिको निर्णय बहुमतद्धारा हुनेछ र मत बराबर भएमा संयोजकले निर्णायकमत दिनेछ।

(८) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकाय वा संस्थाका प्रतिनिधि र विज्ञलाई बैठकमा आमान्त्रण गर्न सक्नेछ।

(७) समितिको निर्णय सदस्य सचिवले प्रमाणित गरी राख्नेछ।

७. वडा स्तरीय भाषा, संस्कृति र ललितकला संरक्षण र विकास समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) वडा स्तरबाट योजना तर्जुमा गर्दा भाषा, संस्कृति र ललितकला संरक्षण र विकासका लागि गाउँपालिका स्तरीय समितिमा योजना आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गर्न सिफारिस गर्ने,

(ख) पुरातत्व, प्राचीन स्मारक तथा संग्रालयको संरक्षण, सम्भार र प्रवर्द्धन र विकास गर्न गाउँपालिका स्तरीय समितिलाई वडागत रुपमा जानकारी गराउँने,

(ग) परम्परागत जात्रा तथा पर्वको सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने अनुमतिको लागि गाउँपालिका स्तरीय समितिमा सिफारिस गर्ने ,

(घ) वडा स्तरमा व्यापक रुपमा प्रचलित कानून विरुद्धका कुरीतितथा कुसंस्कार विरुद्ध सामाजिक परिचाल नगर्ने र गरेको जानकारी गाउँपालिका स्तरीय समितिलाई प्रतिवेदन पेश गर्ने,

(ङ) गाउँपालिका स्तरीय समितिको निर्देशनमा भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धि अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद-४

भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धि कोषको व्यवस्था

८. भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास कोषः (१) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास गर्नका लागि गाउँपालिकामा छुट्टै एक कोषको व्यवस्था गरिनेछ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरु रहने छन्ः

(क) गाउँपालिको वार्षिक बजेटबाट विनियोजन गरिएको रकम,

(ख) प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ग) संघिय सरकारबाट प्राप्त रकम,

(घ) स्वदेशीकुनै संघ संस्थावा व्यक्तिबाट दान, दातव्यवाउपहार स्वरुपप्राप्त रकम,

(ङ) अन्यकुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम।

(३) कोषको सञ्चालन तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(४) कोषको रकमभाषा, संस्कृति र ललितकला संरक्षण र विकासको काममा मात्र प्रयोग हुनेछ।

(५) कोषको लेखा परीक्षण महालेखा परीक्षकबाट हुनेछ।

परिच्छेद-५

विविध

९. **नियम बनाउँने अधिकार** :गाउँ कार्यपालिकाले यो ऐन कार्यान्वयनका लागि आवश्यक नियम, कार्यविधि र निर्देशिका बनाउँन सक्नेछ।

१०. **बचाउ** : यस ऐन मा भएको कुनै व्यवस्था प्रचलित संघीय र प्रदेश कानून सँग बाझिने भएमा बाझिएको हदसम्म अमान्यहुनेछ।

प्रमाणिकरण मिति : २०७९/१०/२९

आज्ञाले,
लाल प्रशाद ढकाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत